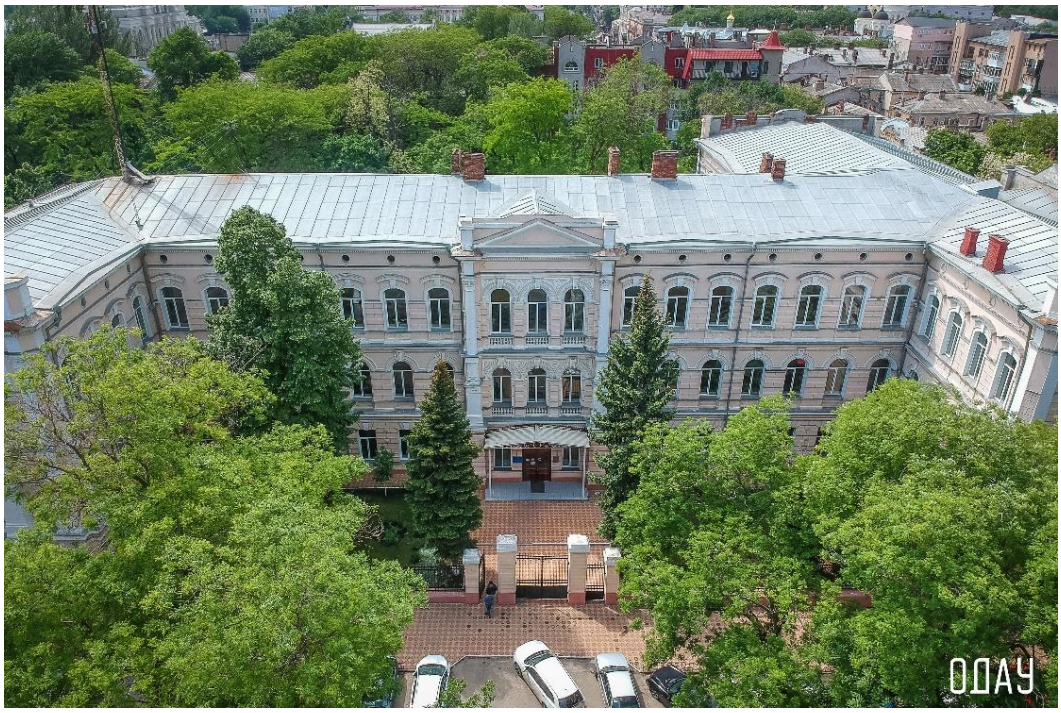
Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
Західно-Каспійський університет (Азербайджан)
Національний інститут економічних досліджень (Республіка Молдова)
Вища школа бізнесу, медіа та реклами (Республіка Польща)
ННЦ Інститут аграрної економіки
Київський національний економічний університет
Полтавський державний аграрний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Уманський національний університет

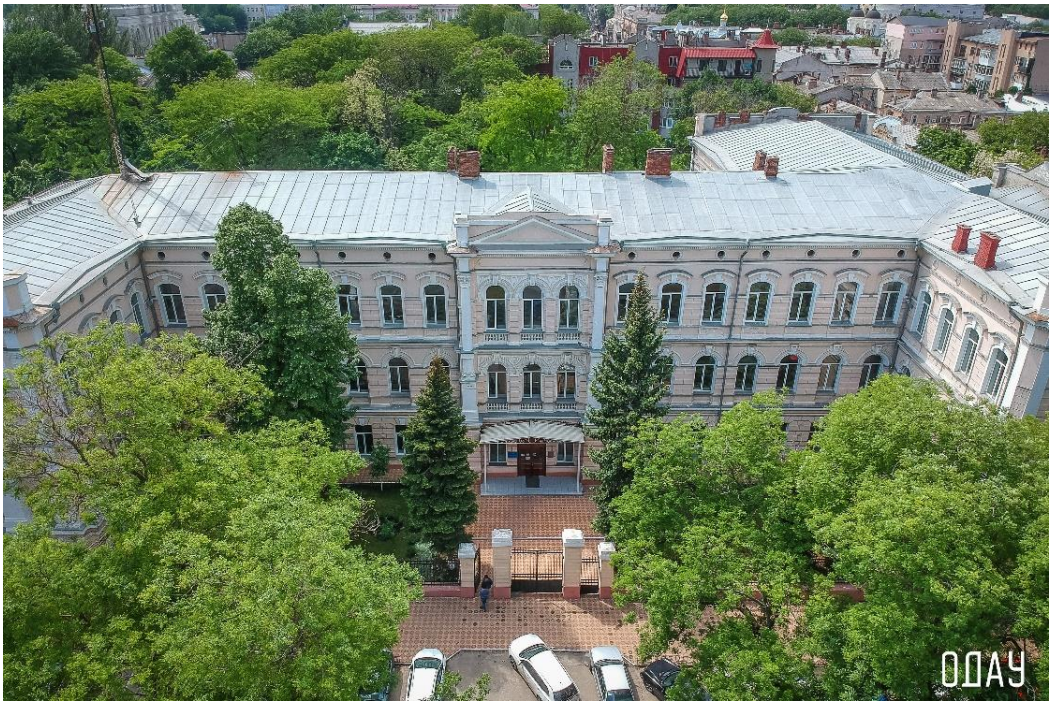
«БРАСЛАВСЬКІ ЧИТАННЯ. ЕКОНОМІКА XXI СТОЛІТТЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІРИ»

Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції

(06 листопада 2025 року)

Одеса 2025

Ministry of Education and Science of Ukraine
Odesa State Agrarian University
Wrocław University of Economics and Business (Republic of Poland)
West Caspian University (Azerbaijan)
National Institute of Economic Research (Republic of Moldova)
Higher School of Business, Media and Advertising (Republic of Poland)
National Scientific Center "Institute of Agrarian Economics"
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Poltava State Agrarian University
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Sumy National Agrarian University
Uman National University

«BRASLAV READINGS. ECONOMY OF THE 21ST CENTURY: NATIONAL AND GLOBAL DIMENSIONS»

Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference

(November 6, 2025)

Odesa 2025

УДК 339.9:364

Браславські читання. Економіка XXI століття: національний та глобальний виміри: Збірник матеріалів III Міжнародної наукової-практичної конференції, 06 листопада 2025 року. Одеса, ОДАУ. 2025. 279 с.

Збірник матеріалів містить наукові надбання та доповіді учасників II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним питанням розвитку економіки в сучасних умовах. У матеріалах розглядаються теоретичні та практичні аспекти економічних відносин на національному та міжнародному рівнях, зокрема у сферах аграрного виробництва, фінансового менеджменту, маркетингу, логістики, обліку і оподаткування, управління персоналом та застосування сучасних технологій. Представлені дослідження та рекомендації спрямовані на пошук рішень для ефективного функціонування економіки в умовах глобалізації, враховуючи досвід різних країн.

Збірник буде корисним для науковців, економістів, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто зацікавлений у вивченні сучасних економічних процесів і тенденцій.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол №__ від «___» листопада 2025 року).

Редакційна колегія:

Топов А.Г.. к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки та управління ОДАУ (голова ред.колегії)

Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і аудиту, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Дяченко О.П., д-р наук з держ. упр., професор, Академія технічно-артистична, Республіка Польща

Запша Г.М., д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту ОДАУ

Князєва О.А., д.е.н., професор, в.о. зав. кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ

Крюкова І.О., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Калюжна М.М.., к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Найда А.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування (заступник голови ред.колегії)

Петренко О.П. к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ (відповідальний секретар)

Відповідальність за достовірність даних, зміст і якість матеріалів збірника несуть автори.

© Одеський державний аграрний університет, 2025

Заїць Ю.С.,
здобувач вищої освіти ОП «Облік і оподаткування»,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна
Маслянко В.А.,
здобувач вищої освіти ОП «Облік і оподаткування»,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна
Дем'янишина О.А.,
канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА МАЙБУТНЄ ОБЛІКУ: МОЖЛИВОСТІ Й РИЗИКИ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Цифрова трансформація змінює спосіб збору, обробки та аналізу фінансової інформації – від автоматизації рутинних операцій до надання стратегічних консультацій керівництву. Професія бухгалтера та аудитора дедалі більше орієнтується на роботу з даними, аналітику та контроль інформаційних процесів, а не лише на традиційну звітність. Це підтверджують як академічні дослідження, так і профільні звіти міжнародних організацій та консультантів. Це зміна мислення, моделей управління й підходів до створення цінності.

У XXI столітті облік перетворюється з простої системи фіксації господарських операцій на складну екосистему цифрових даних, аналітики та штучного інтелекту. Сьогодні бухгалтерські платформи підключені до хмарних сховищ, ERP-систем, банківських API, а іноді – навіть до блокчейну. Та разом із цими безпрецедентними можливостями приходить і нова небезпека кіберзагрози, які ставлять під сумнів безпеку фінансової інформації, довіру до звітності та навіть стабільність бізнесу [1].

Завдяки цим технологіям облік стає більш динамічним, інтегрованим і прозорим. Наприклад, аналітика великих даних дозволяє прогнозувати фінансові результати, а автоматизація – скорочує час на рутинні операції.

Як зазначає ACCA у звіті «The Digital Accountant», майбутнє професії – у цифрових навичках, аналітичному мисленні та здатності працювати з даними в режимі реального часу. Це означає, що бухгалтер сьогодні повинен не лише вести облік, а й пояснювати тенденції, оцінювати ризики, створювати сценарії сталого розвитку.

Однак із розширенням цифрової інфраструктури виникає питання: наскільки безпечними є дані, з якими ми працюємо? Згідно з дослідженням PwC , понад 50% фінансових керівників вважають, що загроза кіберінцидентів сьогодні є головним бар'єром для довіри до фінансової звітності.

На перший погляд, кібербезпека – це лише витрати на захист. Але в реальності вона стає інвестицією у довіру, без якої неможливий сталий розвиток фінансових систем. Сучасні системи захисту, побудовані на принципах

шифрування, багаторівневої автентифікації та моніторингу активності, дозволяють не лише зберігати конфіденційність даних, а й формувати нову культуру відповідальності в обліку.

У майбутньому, коли фінансова інформація дедалі частіше передаватиметься через відкриті цифрові середовища, саме кібербезпека стане основою довіри між суб'єктами обліку – підприємствами, аудиторами, регуляторами й інвесторами [2].

Аудит – одна з галузей, що найбільше виграла від технологічних змін. Використання інтелектуальних аналітичних інструментів дає змогу аналізувати мільйони транзакцій, виявляти аномалії та будувати профілі ризиків у реальному часі. Це зменшує потребу у вибірковому тестуванні та підвищує якість аудиту. IFAC у своїй аналітиці підкреслює, що цифрова трансформація відкриває перед аудиторами нові можливості – але водночас створює потребу в етичних стандартах використання алгоритмів та у відповідальному ставленні до даних клієнтів.

Податкові органи теж змінюються. Впровадження електронного адміністрування, автоматичного обміну інформацією та цифрових інструментів контролю дозволяє посилити прозорість системи. Проте ці процеси потребують злагодженості між державою, бізнесом і суспільством, щоб уникнути надмірного навантаження та ризиків втрати конфіденційності даних.

Попри численні переваги, цифрова трансформація не позбавлена викликів.

Серед найбільш поширених загроз – фішингові атаки, злам хмарних облікових систем, маніпуляції електронними первинними документами та підміна аналітичних даних.

Один із головних – нестача кваліфікації. За даними Deloitte Insights, понад 40% фахівців фінансової сфери визнають, що їм бракує цифрових навичок, особливо у сфері аналітики даних і кібербезпеки.

Другий важливий виклик – захист інформації. Зі зростанням обсягів даних зростає й ризик їх витоку, фальсифікації або втрати контролю над ними. Як зауважує PwC, довіра до цифрових систем обліку формується лише тоді, коли організація демонструє надійність своїх процесів кіберзахисту.

Крім того, постає етичний аспект. Коли рішення ухвалюються алгоритмами, важливо розуміти, хто несе відповідальність за можливі помилки або упередження моделей. Це новий вимір професійної етики, який потребує осмислення та оновлення стандартів.

Ще одна проблема – людський фактор. Навіть найкраща система захисту може бути зламана через необережність користувача: використання слабких паролів, збереження даних на незахищених пристроях, або відсутність двофакторної автентифікації. Тому головний акцент у майбутньому – не лише технологічний, а й освітній: бухгалтер має стати не просто користувачем, а й «цифровим охоронцем» фінансової інформації.

Сучасні тенденції – використання блокчейну та штучного інтелекту – дають обліку безпрецедентну прозорість і швидкість. Блокчейн забезпечує незмінність даних і слідовість кожної операції, тоді як алгоритми ШІ допомагають виявляти шахрайські транзакції та аномалії у звітності. Але і ці системи можуть бути

скомпрометовані – через помилки у програмному коді чи упередженість алгоритмів [3].

Отже, майбутнє обліку – це баланс між цифровими інноваціями та етичним, безпечним використанням технологій.

Майбутнє обліку неможливе без кібербезпеки. Технології вже сьогодні формують середовище, у якому дані є найціннішим активом, а їхній захист – критичною умовою довіри. Обліковці, аудитори й податківці мають навчитися не лише користуватися цифровими інструментами, а й мислити з позиції безпеки – розуміти, як захищати інформаційні системи, виявляти ризики, діяти в кризових ситуаціях.

Як слушно зауважує IFAC , майбутнє професії визначатимуть не лише нові технології, а й рівень відповідальності тих, хто ними керує. І саме тому кібербезпека – не просто технічна функція, а серце етичного та надійного обліку майбутнього.

Література:

1. Хмарні обчислення. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/Хмарні_обчислення

2. Дем’янишина О. А., Слатвінський М. А. Застосування хмарних технологій в обліковому процесі. *Напрями модернізації фінансово-економічної системи держави, регіонів, підприємств, організацій*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 17 квітня 2019 року). Тернопіль: Крок. 2019. С.196 – 198.

3. Shchyrba I, Lagovska O, Demianyshyna O, Myronchuk Z, Shebeshten E. Challenges of Cloud Accounting Systems Landscape within the Context of Cybersecurity Paradigm. *Management (Montevideo) [Internet]*. 2025 Jun. 19 [cited 2025 Oct. 29]; 3: 252. URL: https://managment.ageditor.uy/index.php/managment/article/view/252

Дмитриченко І.Л.,
здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна
Науковий керівник: Гаркуша С.А.,
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Сумський національний аграрний університет
м. Суми, Україна

КОНТРОЛЬНИЙ ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ БАЛАНСУ

Система бухгалтерського обліку, як ключовий елемент інформаційної системи підприємства, сьогодні перебуває на стадії реформування. Одним із пріоритетів її розвитку є підвищення якості фінансової інформації через